

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglaš: enostolpna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Vseučiliški knjižnici
v Ljubljani.
Obvezni izvod,
poštne prosto.

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360
Uprava:
S. Telefon 44.
vračajo.
oziroma znamko
vpor.

Karl Habsburgove pustolovščine.

KARLOV IN CITIN PRIHOD NA MADŽARSKO. MADŽARSKA VLADA PODPIRA KARLOVA PODVZETJA. KARLOV KABINET.

Beograd, 23. okt. Presbiro poroča iz Dunaja: Karl se je s svojo ženo Cito zopet vrnil na Madžarsko z namenom, da zopet prevzame vladno oblast. Zdi se, da ga v tem ne podpirajo samo vstajši, ki se nahajajo na Zapadnem Madžarskem, marveč tudi madžarska vlada sama, ki hoče uveriti veliko in malo entente, da ji je bil Karlov prihod nepričakovan in neznan. Kolikor je znano, bo mala ententa ostala pri svojem prvotnem sklepu od meseca aprila in ne bo dovolila povratka Habsburžanov, ker bi se s tem ustvarila zelo resna mednarodna situacija, kakor v vzhodni in srednji Evropi, tako tudi na vsem svetu.

Beograd, 23. okt. Presbiro poroča iz Budimpešte: Čim je bivši kralj Karol prišel na Madžarsko, je šel takoj k Osztenburgu, ki ima okoli sebe vstajške čete, ki so bile najete kot čuvarji reda v Zapadni Madžar-

ski. Prvi, ki je prisegel zvestobo Karlu, je bil Osztenburg sam s svojimi ljudmi.

Dunaj, 23. okt. Po semkaj dospelih poročilih je bivši cesar Karl sklenil korakati s četami, zbranimi na Zapadni Madžarski, šele potem, ko je dobil obvestilo, da vl. bataloni odklanjajo udeležbo pri njegovem podjetju. Sopronjska garnizija je davi odkorakala, da ojači kraljeve čete. V Sopronju je ostalo samo 500 orožnikov za vzdrževanje reda. Kralj ima na razpolago približno 3 divizije. Baje omahujejo vladne čete in grožče je, da pridejo h kraljevim četam.

Budimpešta, 23. oktobra. Kraljev kabinet je sestavljen takole: Rakovsky predsedstvo in pravosodje, Andrassy zunanje posle, Benitzky notranje zadeve, general Schnitzer vojna, dr. Gratz finance, general Hegedys je imenovan za vrhovnega poveljnika.

Boj za Budimpešto.

KARLOVE ČETE PET KILOMETROV PRED MESTOM. HORTHYJEVA IN BETHLENOVA VLADA STA SE NA SVOJEM MESTU.

Dunaj, 23. oktobra. (Izv.) Glasom telefoničnega sporočila, ki ga je prejela tukajšnja antantna misija iz Budimpešte, stoji Karl s svojimi četami 5 kilometrov pred Budimpešto pri Budoru. Na celi poti so bili manjši boji med vladnimi in karlističnimi četami. Razstreljen je neki železnični viadukt. V Budimpešto se čuje grmenje topov. Horthy in Bethlenova vlada poslujeta. Oba sta še polna samozavesti ter izjavljata, da sta še vedno gospodarja položaja.

Budimpešta, 23. oktobra. Od ranega jutra se v bližini Budimpešte bije bitka. Od časa do časa se sliši grmenje topov. Baje je pozorišče bitke pri Budaörsu.

Budimpešta, 23. oktobra. Pred vlakom kralja Karla vozeči razvidni vlak je po večkratnih presledkih vožnje dospel ob eni ponoči v Budaörs. Tukaj je bila proga zagrajena čete državnega odpravništva so izvedle energične odredbe, na kar se je razvidni vlak vrnil. V Budimpešti je mir. Kabinet grofa Bethlena obvladuje položaj.

Naša vojska je pripravljena.

FRVI POZIV TREH DIVIZIJ IZ SRBIJE POKLICANIH POD OROŽJE. PROMET Z MADŽARSKO USTAVLJEN. MALA ENTENTA, KAKOR TUDI ITALIJA IZREKAJO SVOJO SOLIDARNOST.

Zagreb, 23. okt. »Juturni list« poroča iz Beograda: Včeraj popoldne ob 16. se je takoj sestal ministrski svet, da se posvetuje o povratku razkralja na Madžarsko. Seji sta prisostvovala tudi češkoslovaški in romunski poslanik. Posvetovanje je trajalo do 20.30. Sklepi so ostali tajni, vendar se toliko ve, da se je med Češkoslovaško, Romunijo in našo državo utrdilo popolno soglasje. Istočasno je vojni minister poklical k sebi na razgovor vrhovnega načelnika generalnega štaba. Komandanta prve in četrte armijske oblasti v Novem sadu in Zagrebu sta že snoči dobila obširne šifrirane brzojavke. Vlada je nadalje podpisala ukaz, s katerim se pozivlje na vajo prvi poziv dveh divizij iz Srbije, ki bosta poslani na madžarsko mejo. Vlada je brezlično pozvala ministrskega predsednika Pašića, da se vrne v domovino. Pašić je odgovoril, da odhaja iz Pariza in se njegova vrnitev pričakuje danes. Vlada je končno sklenila, da se z Madžarsko prekine ves brzojavni, telefonski in železniški promet. V ministrstvu za zunanje stvari se vrši permanentna služba. Članom male entente se je poslala nota, s katero se zahteva, da naj mala ententa skupno in najenergичneje nastopi proti Karlu.

Beograd, 23. okt. Včeraj okoli 17. sta prišla v ministrsko predsedništvo gg. Simons in Young, francoski in angleški poslanik, da se pri g. Triko- viću informirata o namernih naših vlade. Kakor doznajamo, sta poslanka teh velesil svetovala, naj se ne

prenaglijo v svojih sklepih in o- ljubila podporo svojih vlad, da se ognemu konfliktu in da se Karlova avantura odvrne mirnim putem. — Snoči okoli 16. so bili zastopniki male entente v kabinetu ministrskega predsedništva. Posvetovanje je trajalo pol ure. Pri odhodu iz predsedništva sta nam izjavila češkoslovaški in romunski poslanik, da morajo člani male entente po dogovoru, ki jih veže, delati sporazumno in da vse akcije nikakor ne smejo biti izolirane, temveč, da morajo biti samo skupne. Svoji vladi v Bukarešti in Pragi sta o posvetovanju takoj obvestila. Okoli 19. je bil k ministrskemu svetu poklican tudi ravnatelj državnih železnic g. Ilić, kateremu se je sporočil vladni sklep, da se od snoči prekine ves železniški in osebni promet z Madžarsko. Vlade velike in male entente so obveščene. Tudi našemu poslaniku v Rimu se je dal nalog, da obvesti italijansko vlado o ogrožanju naših državnih interesov s strani Madžarske. Vlada je dalje podpisala tudi ukaz, da se pozove na orožno vajo prvi poziv treh divizij iz Srbije radi ojačenja posadk na naši severni meji. Vojni minister general Žečević nam je rekel: »Vojaštvo je, kakor vedno pripravljeno.«

Beograd, 23. okt. Pooblaščen smo izjaviti, da je tukajšnji italijanski upravitelj po naredbi italijanskega ministra za zunanje stvari markiza Della Torrette naznanil kr. vlad, da je Italija popolnoma solidarna z vlado kraljevine SHS glede bivšega kralja Karla.

BOLGARSKI MINISTER ZA NOTRANJE STVARI UMORJEN

Beograd, 22. okt. Iz Sofije se poroča: Včeraj je bolgarski minister za notranje stvari Todorov odpotoval iz Sofije v Kjustendil na inšpek-

cijo. V železniškem vozu se mu je približala neznanca oseba in ustrelila nanj iz revolverja. Minister Todorov je nekoliko sekund potem umrl. Atentatorju se je posrečilo zbežati.

Čehoslovaška je odredila mobilizacijo.

Praga, 23. oktobra. (Izv.) O seji češkoslovaškega ministrskega sveta je bil izdan nastopni komunikat: Danes ob 3. uri 29 minut se je sestal k izvanredni seji ministrski svet Češkoslovaške republike, ki je razpravljala o položaju, povzročeni vladni povratki bivšega cesarja Karla Habsburga na Madžarsko. Ministrski predsednik dr. Beneš je poudarjal predvsem, da je to tekom nekaj mesecev že drugi poskus od strani Habsburžanov, rušiti mir Evrope. Nato se je razpravljalo o odredbah, ki so bile izdane že tekom sobote ter se je sklenilo, tudi v bodoče storiti vse v obrambo češkoslovaške republike. Med državami male antante vlada popolno soglasje. Vsi potrebni koraki se bodo podvzeli skupno. Nadalje je odredil ministrski svet, da se nemudoma izda povelja za delno mobilizacijo češkoslovaške vojske. Tozadevno v poštev prihajajoča ministrstva so že izdala potrebne odredbe. Končno se obrača vlada na češkoslovaški narod s pozivom, da v teh kritičnih dnevih ohrani svojo mirnost in razsodnost ter s popolnim zaupanjem do vlade pričakuje nadaljnjih dogodkov.

Beograd, 23. oktobra. Presbiro poroča: Češkoslovaška republika je odredila mobilizacijo in zavzela najodločnejše stališče proti povratku Habsburžanov na madžarski in avstrijski prestol.

PAŠIĆ SE VRNE IZ PARIZA.

Beograd, 23. oktobra. (Izv.) Kakor se doznava iz zanesljivih virov, se vrne danes ali jutri g. Pašić iz Pariza. Ureditve albanskega vprašanja je izpadla v glavnem ugodno za našo državo.

PROTESTNO ZBOROVANJE ZAGREBSKE OMLADINE.

Zagreb, 23. okt. (Izv.) Danes ob 11. uri predpoldne je bilo sklicano zborovanje vse univerzitetne omladine, katere se je udeležilo nad 1500 visokošolcev. Zastopane so bile vse stranke. V imenu klerikalcev je govoril g. Žnidaršič, v imenu hrvatskega bloka g. Košutić, za demokrate g. Brlica, za radikalce profesor Ru- van. Vsi govorniki so poudarjali absolutno potrebo, da se Karlova afera čimprej likvidira, ker bi sicer vstopitev Karla na madžarski prestol pomenjalo za našo državo najresnejšo opasnost. Ob trideset na 12. so se nato vsi manifestanti podali pred češkoslovaški konzulat, ki je slavil zvezo med obema bratskima državama. Zatem so odšli visokošolci pred poslopje savske divizije, kjer pa na žalost ni bilo nikogar doma, ker se je general s štabom nahajal pri armiji na konferenci. Od tu so se manifestanti podali pred italijanski konzulat, kjer so klicali »Doli Italija!« ter protestirali proti zadržanju Italije. Do kakih večjih incidentov ni prišlo. Od poslova italijanskega poslanstva so se manifestanti razšli. — V celem Zagrebu vlada velika nervoznost, ker se pričakuje, da bo Karlova avantura neugodno uplivala na ekonomski položaj v srednji Evropi.

MADŽARSKA MOBILIZACIJA.

Beograd, 23. oktobra. Presbiro poroča iz Pečuja: Že 1. oktobra je madžarski vojni minister pozval pod zastavo letnika 1895 in 1896, obenem pa je odredjena tudi mobilizacija mladeničev letnika 1901. Vsi madžarski vojaki, ki služijo v kadru, so odpoklicani z dopustov, tako da se nahajajo sedaj v vojašnicah letnika 1898 do 1901. Ob vseh mejah napram kraljevini SHS so ojačene čete s potrebno artiljerijo. Iz vseh teh priprav se jasno vidi, da je madžarska vlada pripravila tudi vojaštvo za vsako eventualnost in da je točno vedela za prihod bivšega kralja Karla v deželo.

SESTANEK PARLAMENTARNIH KLUBOV.

Beograd, 23. oktobra. Potem, ko je zastopnik ministrskega predsednika gospod Trifković imel sestanek z načelniki parlamentarnih klubov, je bila ob 18. seja ministrskega sveta, ki je trajala do 19. 10 minut. Na tej seji se je poročalo o ukrepih, ki so jih storile tuje države, da se reši vprašanje prihoda bivšega kralja Karla na Madžarsko. Potem so razpravljali o ukrepih, katere naj bi naša vlada storila v sporazumu z zavezniki. Ministrski svet je za sedaj prevzel nato bolj diplomatski moment, dočim se je sklepanje o načinu zavarovanja naših mej prepustilo višjim vojnim oblastvom. Detaljni sklepi ministrskega sveta se držijo strogo tajno.

Samozavesti in naglih ukrepov!

Najnovejša vest poroča, da Karl Habsburg koraka proti Budimpešti. Vsa srednja Evropa se nahaja v mrlični napetosti. V Pragi in Beogradu se vršijo permanentni sestanki vlad. Mobilizacijska povelja so že izdana. Pričakovati imamo dalekosežnih ukrepov in odločilnih dogodkov v Srednji Evropi.

Za Jugoslavijo je prišel čas samozavesti in naglih ukrepov. Dosedanja leta samostalnega življenja so drvela naprej kakor v omotici. Skrbi notranje ureditve so nas odvrčale od vprašanj zunanje politike. Med tem pa so sovražne sile neumorno delovale proti mladi državi. Albansko vprašanje, ki se nam je zdelo malenkostno in likvidirano, je zavzelo vlogo trajnega zbadanja, albanska meja se je izpremenila v vojaško granico. Bistven problem zunanje politike in vojaške varnosti pa nam je vzniknil v Srednji Evropi. Restavracijski poizkusi habsburgovskega monarhizma in madžarskega imperalizma niso zgolj časnikarske želje. Šarlatanske avanture bivšega kralja in dvoumne geste ogrske vlade ogrožajo v opasni meri mir v Srednji Evropi, naše meje pa še posebej. Ogrožanje izhaja od človeka in države, ki se je dolga leta bojevala proti nam, proti celji antanti in kateri smo iz milosti dovolili samostalnost. To niso samo poizkusi razburkati naše mirno življenje. Dejavanja ranijo našo državno samozavest. Te samozavesti smo doslej pogrešali pri naših ministrih zunanjih zadev. Pri tem pa smo imeli važna zunanje-politična vprašanja, da rešujemo. Češko-jugoslovanski koridor je ostala pobojna želja, izgubili smo gospodarsko-nadvisne važni Pečuški okraj in Slovenci smo doživeli na Koroškem nacionalno ponižanje. Na bojnih poljih smo bili junaki in smo uničevali v zaledju avstroogrske armade, na solunski fronti pa razdrli armade centralnih sil. S temi vojnogodovinsko odločilnimi dogodki smo privedli svetovno vojno do kraja in celokupno antanto do zmage. Ali teh vojaških sposobnosti, ki smo jih dokazali v bojnem metazu, nismo znali uporabljati v letih miru. Nasprotno premagane države se zaginjajo v nas, ki smo bili zmagovalci. V Ogrski ima danes Jugoslavija do smrti razgrizenega eksponenta Italije. Obracun z Ogrsko je bitna zadeva naše sedanje in bodoče varnosti. Ako izločimo madžarsko nevarnost in zapletljave habsburške restavracije, tedaj dobimo šele svobodna prsa in naši pogledi se bodo mogli vračati neovirani na obale jadranskega morja, kjer nam je usoda začrtala najvišjo zgodovinsko misljo.

Primanjkuje nam samozavesti. Smo velika država, imamo zdravo vojsko. Edina opasnost nam dozdnevno preti od italijanske strani. Toda njena vojska je razdrapana, njene množice socijalno prevratne. Italija ne bo v stanu postaviti proti nam ene divizije. Naša vojska naj v prihodnjih dneh razreši delnitivno skupno s Češkoslovaško madžarsko-habsburške komedije. Povod je dan, naša vojska je čila, zahteve po varnosti našega ozemlja so opisane s Pečuham in s češko-jugoslovanskim koridorjem.

V Zagrebu vzklika omladina proti italijanskemu konzulatu. Naša mesta bodo danes odmevala od zborovanj. Naše mlčnosti naj bo konec. Naše edinstvo naj dokaže prvi viharji izraz svoje moči. Samozavest enotnega ponosa, samozavest državne moči in odločilnih interesov varnosti naj razgiba diplomate. Prepričani smo, da se bo italijanska zahrbtna kričavost in sovražnost sesula v nič, čim bomo pokazali železno pest meča.

Eksplodizija v Beogradu.

V PETROLEJSKIH REZERVOARJIH JE IZBRUHNIL OGENJ. MOST MED BEOGRADOM IN ZEMUNOM V NEVARNOSTI.

Beograd, 23. okt. Včeraj ob 11. uri ponoči je nenadoma začela tuliti sirena v znak, da je nekje izbruhnil velik požar. Po ulicah so z veliko naglico bežali ognjegasci z vozovi. Iz spanja prebujeni meščani pa so preplašeni bežali na ulice ter vpraševali, kje je nastal požar. Iz za- skega mostu se je dvigal proti nebu ogromen plamen, obdan od velikih oblakov dima. Cela reka je bila videti kakor žareča. Remorkerji so s polnim parom bežali po reki nazdol. Goreli so petrolejski rezervari uprave državnega monopola, iz katerih je ogenj prešel tudi na petrolejske barake. Eksplozije so dvigale do 100 metrov visoko goreče mase petroleja, kjer so se slednje razsipale na vse strani ter povzro-

čale na 1 kilometer daleč neznosno vročino. Goreči petrolej, ki se je razlival po Savi, je zažgal več velikih tovornih čolnov, katerih ni bilo mogoče rešiti. Delo ognjegascv se je predvsem osredotočilo na to, da obvarujejo most med Beogradom in Zemunom pred poškodbami. Škoda je ogromna.

Beograd, 23. okt. Snoči so se na dosedaj neznan način vneli petrolejski rezervari monopolne uprave. Ogenj se je s silno hitrostjo in z velikimi eksplozijami razširil na obrežne vlačilce, ki so v plamenu. V nevarnosti je most med Beogradom in Zemunom, da se mu ne približajo goreči vlačilci. Pol mesta je zavitega v dim.

CITA JE UKAZALA IN KARL JE ŠEL.

Dunaj, 23. oktobra. (Izv.) Iz krogov, ki so o bivših razmerah na gradu Hartenstein v Švici, kjer je živel razkralj Karl pred svojim povratkom na Madžarsko, dobro poučeni, smo prejeli nastopne podatke. Po ponesrečenem pomladanskem pčvu Karla je zavladalo med njim in njegovo ženo Cito precej napeto razmerje. Slednja mu je vedno očitala, da se je spomladaj urenaglo umaknil iz Madžarske, ker so mu bile baš tedaj večje vojaške sile na razpolago kot sedaj. Cita je videla v vsem kratkem postopanju svojega moža

premalo energije in politične čelavnosti, predvsem pa premalo junaštva, s katerim bi bil široko madžarskega najbolj pridobil zase. Zato se je sedaj sama mnogo udeleževala vseh akcij za restavracijo Habsburgovcev na Madžarskem in ravno ona je bila, ki je najbolj delovala na to, da se Burška afera po možnosti kar najbolj izrazi za dosego njenih ciljev. Rezultat beneške konference je že bolj utrdil v prepričanju, da je prišel odločilni čas, da še enkrat poskusi njen mož svojo srečo na Madžarskem, vendar to pot le z njenim aktivnim sodelovanjem.

Državljan!

V očigled dogodkom na Madžarskem sklicujejo vse podpisane politične stranke

shod

za danes v ponedeljek dne 24. oktobra zvečer ob pol šestih uri zvečer v veliko dvorano hotela „Union“.

Vsi na shod!

Narodno-socijalistična stranka — Jugoslovanska demokratska stranka — Jugoslovanska socijalno-demokratska stranka — Samostojna kmetijska stranka — Slover va ljudska stranka

Michél Zévaco:

„NOSTRADAMUS.“

»Govori tedaj!« je vzdihnil maršal.

Plemiči, ki so stali v bližini, so se rahločutno umeknili, toda ne brez nagajanja in šal.

»Korajžo!« je viknil Branton s svojim ostrim glasom. »Le korajžo, Roland!«

»Zbogom, Roland,« je dejal Tavannes. »Brez zamere, dragi moj: ne pozabi, da si snoči zaigral tisoč tolarjev na častno besedo.«

To ni bilo res. Mladi ljudje so bili le domenjeni med seboj. Maršalovo lice se je zmračilo.

»Dragi oče,« je povzel Roland, »pravkar sem govoril z velikim profesorom. Svatba je gotova stvar, ako vi dovolite.«

»Dovolim ti, bogme! Kralj je obljubil dekletu bogato doto.«

»Dolgo imam, gospod oče; mnogo dolgov...«

»Tisoč tolarjev na častno besedo. To je mnogo. A oglaš se jutri pri mojem oskrbniku; dobiš jih.«

»Oče, jaz živim reвно. Onečasen človek sem. Moj dvorec v Betzijski ulici oblegajo mnogi noči in dan.«

»Vrzi jih skozi okna. Zbogom, Roland...«

»Ne, oče. Potreba je, slišite, neizogibno je, da poplačam pred poroko vse svoje dolge. To je okroglo dvesto tisoč tolarjev.«

»Dota, sinko, dota! Misli na doto, ki jo je obljubil kralj!«

»Ne dotaknem se je, kakor je Bog v nebesih; dokler ne bo Floriza moja žena. Razentega moram popraviti svojo hišo in jo urediti, da vas je ne bo sram. To me utegne stati kakih stotisoč tolarjev.«

»Dota, Roland, dota!...«

»Oče! Prejle, ko se mi je vračala zvest, sem videl v vašem očesu solzo. To mi priča, da čutite vendar nekaj ljubezni do svojega sina. Blagoslovljen bodi trenutek, ko morem govoriti z vami od srca do srca. Razen dvorca, ki ga je treba popraviti, moram misliti tudi nase; saj vidite, da hodim takorekoč v cunjah. Vrh tega moram dati zaročenki spodobno darilo v perilu, oblekah in dragocenostih: vse to sem preračunal na dvestotisoč tolarjev.«

»Zbogom, Roland! Spat pojdi, sinko!« je rekel maršal, ki se ga je lotevala jeza.

»Oče, računal sem kar najnižje. Petsto tisoč tolarjev mi morate dati.«

»Teda naj zastavim svoj dvorec? In svoje dohodke? In srebrnino tvojih babic naj prodam?«

Maršal se je zdel miren, a mišice na licu so mu trepetale od gneva.

»Oče,« je nadaljeval Roland, »že tretjič, odkar sva zaročena s Florizo, vam zdaj razlagam svoj položaj. Prvič sem vam dokazal, da potrebujem sedemstotisoč tolarjev. Ko ste mi odrekli, sem računal še enkrat. Drugič sem vam razložil, da sem s šeststo tisoči preskrbljen jedva za največjo silo. Ko še vedno niste hoteli, sem jel spet računati, in reči moram, oče, da bo petsto tisoč jedva dovolj, če naj rešim čast vaše hiše. Kaj mi odgovorite?«

»To, kar sem ti odgovoril prvič in drugič. Na predvečer svoje poroke dobiš petdesettisoč tolarjev, a niti beliča več in niti minute prej. Vsota je lepa, verjemi mi. Petdesettisoč tolarjev — hudiča!...«

»Prej ste rekli stotisoč!« je zarohnel Roland.

»Zmotil sem se, prijatelj. Kakor ti, popravljam tudi jaz svoje račune. Ah, fej, te denarne zadeve so res zoprne. Zbogom, Roland!«

Mladi mož, bled kakor zid, je prijel očeta za roko.

»Gospod oče,« je dejal, »vsi vedo, da ste bogati. Vaše imetje cenijo na tri, morda štiri milijone. Bogatejši ste od kralja. In jaz sem vaš edini sin. Pred dvema mesecema nisem mogel na kraljev turnir, ker mi noben orožar več ne upa. Iz vseh plemičev, kar nas je na dvoru, se prištevam med najrevnejše. Jutri bom moral prodati oba svoja bojna konja. Sramota je, oče: moji lakaji pravijo, da si hočejo poiskati boljše službo, zakaj moja jim je preslaba. In vi, oče, trpite vse to! Poslušajte, oče, moja zadnja beseda: ničesar več vas ne bom rotil, in tudi obeh petdesettisoč tolarjev si lahko prihranite — ne maram jih!«

Roland je izprstil maršalovo roko ter se z jeznilimi koraki vrnil k tovarišem, ki so ga čakali.

»Nu?« so ga vpraševali z vseh strani.

»Pravijo,« je dejal Roland, »da dela tisti vražji Nostradamus zlato, ako hoče. Kaj namite na to? Ali bi maral, da mu zapišem svojo dušo?«

»Stavim, da ne,« je odgovoril Brantome s kislim usmevom.

»Se jutri...« Nostradamus je vzkliknil Roland z zamoklim glasom.

Maršal de Saint-Andre pa je šel svojo pot, mrmraje;

»Dober je bil nocojšnji večer! Prihranil sem petdesettisoč tolarjev!«

V.

Merjasec napravi ovinek.

Royal de Beurevers je pristal, sunil čolin z nogo, da je spaval po vodi, ter se vzpel na rahlo poševni breg, ki so ga senčili brest, platane in zlasti starodavni topoli. Na njegovi levi se dvigal Louvre v temi svoje kolosalno ograje. Beurevers je naglo zavil na levo, proti kamenitemu orjaku čepečemu na bregu reke. Z radostjo si je ponavljal, da je utekel Roncherollesovim beričem. Baš v tem hipu je premišljal, kako je moglo priti velikemu profesorju na um, da ga je iskal v Kalandrski ulici. Da je Henri II. prelomil dano besedo — tega še slutil ni. Kralj je bil vendar kralj!...

Tako je stopal ob vodi, tehtaje tisoč načrtov, ki jim je bila vsem začetek in konec Floriza. Da bi si dober umiril vest, je večkrat pogledal nazaj. Četa je bila izginila.

Roncherolles je imel poseben talent za zasede. Saj smo ga videli na delu, ko je bilo treba spraviti Marijo Croixmartovo v roke sinov Franca Prvega. Zmožnosti, ki jih je imel že v mladosti, so bile zdaj uprav genialno razvite. Ko je tedaj veliki profesor zaznal, da je preganjanec s čolnom ubegnil z Židovskega otoka, je takoj pogodil, kaj bo. S svojo običajno bliskovito odločnostjo je zbral vse ljudi ter jih poslal čez Menjalski most na drugo stran reke. Tam si je dejal: »Zdaj je v mojih pesteh!«

Beurevers je zdajci zagledal dvesto korakov pred seboj vojnike, ki so stali razvrščeni od louverškega parka pa do vode, živa meja, štrleča od halbard.

»Vrnimo se, od koder smo prišli.« Brez obotavljanja je krenil nazaj. A že mu je ušla kletvica; tam doli,

na drugem koncu Louvra, se je bila postavila slična živa meja. In tako je imel pred seboj dvajset mož, za seboj istotoliko, na svoji levi Louvre in na desni reko.

Nu, pa jim uidev po mokri poti; edina je, ki mi ostane.«

Hotel se je spustiti po bregu nizdol. Tisti hip pa se je pokazal na reki čolin — dva, trije čolini, po trideset korakov narazen. Pluli so počasi; z enega izmed njih je počil strel — nato z drugega, in še s tretjega...

Beurevers je začutil, kako ga obliva mrzel znoj. Treba je bilo umreti. Izdrži je rapir, zavijtil ga, da je švignil v vetru, in se ozrl naprej in nazaj, da si izbere tisto izmed obeh živih barikad, ki bi jo bilo bolje naskočiti. In videl je, da sta se jeli obe človeški steni pomikati proti njemu. Pri tej priliki je tudi zapazil, da sta barikadi trojni in da je prva vrsta tu kakor tam oborožena z arkebuzami. Za trenutek ga je navdalo ponosno začudenje.

»Vse to za mene samega!...«

Tisti hip pa je zagledal na levi nekaj, česar dotlej še ni bil opazil; v boku Louvra je zljala nekakšna odprtina! Preko jarka je bilo položenih dveje desk, baš kakor bi mu govorili: »Nudiva ti rešitev. Stopi tod. Tak stopi!...« Izpadna vrata so bila odprta! In straže pri njih — nobene!... Beurevers je planil po deskah, skočil skozi vrata in se zagledal na majhnem dvorišču. Tisti hip pa so se vrata z glasnim treskom zaprla za njim in kroginkrog njega so zrasli iz tal arkebuzarji ter namerili nanj svoje smrtonosne cevi.

To je bilo Roncherollesovo mojstrsko delo.

Zaseda vseh zased.

Veliki profesor je bil postavil Lagarda na to dvorišče za častno stražo.

(Dalje prih.)

hlebčki in sladčicami. Sladčičarne uspevajo izvrstno. Skladišča za živila so polna raznovrstnih delikates. Nasprotno pa zelo primanjkuje obleke. Odprtih je tudi jako mnogo knjigarn v katerih so nakopičene knjige. Pogrešajo se samo še večja tehnična podvzetja. Tramvaj je v prometu in tudi število avtomobilov se je izdatno pomnožilo in sicer se vidi največ novih, ki so prispeli iz Amerike. V avtomobilih se navadno vozijo samo sodrugi dolgih in razmršenih las. Pomanjkanje stanovanj je tako veliko, da tudi za milijon rubljev na mesec ni mogoče dobiti stanovanja.

Nov obrtni zakon za celo kraljevino. Ministrstvo za trgovino in industrijo pripravlja nov obrtni zakon, ki bo veljal za celo kraljevino.

Italijanska vina v Nemčiji. Nemčija je sklenila z Italijo pogodbo, na podlagi katere je dovoljeno Italiji izvoziti v Nemčijo nad 20.000 hl vina, vermuta, marsala itd. Posledice te pogodbe bodo obzelenile posebno štajerski vinjski trgovci.

Novo tisočkronsko novčanice v Avstriji. Avstrijska vlada je izdala 18. t. m. nove tisočkronske novčanice, ki se le na eni strani po barvi in sliki razlikujejo od sedanjih, ki ostanejo še nadalje v prometu.

Oj ta ljubezen! 28 letna Marija Simič, doma iz Nove Gradiške, blagajničarka v »Central-baru« Adolfa Picka na Jelačičevem trgu v Zagrebu, je v samomorilnem namenu izpila znatno količino raztopljenega sublimata. Reševalno društvo jo je prepejalo v bolnico, kjer je izpovedala, da se je zaljubila v nekega gostilničarja Milana Čurčica. Ker pa je ta njen »ideal« oženjen in oče več otrok, je torej njena ljubezen brezupna in zato je hotela v smrt.

Litvini proti Židom. Litvinska zbornica je pretresala vprašanje, kako bi iztirala žide iz svoje dežele. Radi tega je nastal v krogu litvinskih Židov velik nemir. V Litvi ostanejo nemoteno samo še tisti židje, kateri žive več kot 20 let med Litvini, vse druge židovske piljave in zajedavke bodo morale preko meje s trebuchom za kruhom.

Deficit Danske. Proračun Danske izkazuje za leto 1922 369 milijonov kron izdatkov, dočim bo imela dohodkov le 307 milijonov kron. Torej bo deficit celih 62 milijonov, kar je za Dansko vsekakor zelo ogromna vsota.

Drobiž.

Novice iz Moskve. Pariški »Excelsor« prinaša pismo, ki je poslano iz Moskve dne 30. septembra t. l. V tem pismu najdemo sledeče zanimivosti: Življenje se je zopet pričelo, ulice so oživele, čez noč so nastala bogata skladišča s prvovrstnimi predmeti. Vse mesto je preplavljeno z malimi belimi

Popolnoma varno naložite svoje prihranke v

Jugoslov. kreditnem zavodu v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Marijin trg šte. 8. ob Ljublanici.

Podružnica v Murski Soboti in Dolenji Lendavi.

Hranilne vloge na knjižice obrestuje po

4 1/2 %

čistih, brez odbitka rentnega in invalidskega davka, večje stalne vloge z odpovednim rokom in vloge v tekočem računu pa po dogovoru. Daje posojila vsake vrste svojim članom, eskompt menic, inkaso faktur in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo. Ustanovljen v septembru 1919. Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Brzjavni naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.
Telefon št. 54. Cekovni račun št. 11.323.

„Slovan“

letniki 1908 do 1917
krasno vezani
so na prodaj.
Uprava „JUGOSLAVIJE“ v Ljubljani,
Marijin trg šte. 8.

Šivalni stroji so dospeli.
Jos. Petelinc Ljubljana.
Sv. Petra nasip 7.

Risalna orodja

na drobno in na veliko pri
Vil. Sequardt
Delavnica za precizno mehaniko.
Ljubljana, Dalmatinova ul. 5.
Zahtevajte cenik.

Odvetniško pisarno
je otvoril
Dr. Rok Jesenko
v Sevnici.

Slavnemu občinstvu se vljudno priporoča za vsa
krojaška dela
KOLENC ANTON
začasno Marmontova ulica šte. 18.
Solidne cene in točna postrežba.

Gumijeve cevi
za vodo; plin, zrak, vino, žganje, spiralne za paro in visok pritisk dalje: kavčukove plošče, vsako vrsto asbesta, klingerita, kopolje za vlaganje i. t. d. ima trajno veliko zalogo
„PROMET“ tehn. ind. podjetje
Ljubljana.

POZORI

BANKE, GROSISTI, TOVARNE!
NAJCENEJŠA IN NAJBOLJŠA REKLAMA JE ZEPNI REKLAMNI

:-: KOLEDAR :-:
ZA LETO 1922.

LICNE ZEPNE REKLAMNE KOLEDARJE ZA LETO 1922 V DVEH LICNO IZDELANIH OBLIKAH 6x4 cm IN 12x7 cm IZDELUJE VSAKO MNOŽINO V NAJKRAJŠEM ČASU
ZVEZNA TISKARNA IN KNJIGARNA V LJUBLJANI.

ZAHTEVAJTE OFERTO! ZAHTEVAJTE OFERTO!

Premog **Premog**
prvovrsten

kosovec in orehovec po zelo nizki ceni, dobavljiv takoj in za stalno.
Vprašanja pod „premog“ na upravo lista.
Dobava samo v vagonih.

IVAN ZAKOTNIK,

mestni tesarski mojster

Telefon 379 LJUBLJANA Dunajska c. 46

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezev in mlinov. Parna žaga. Tovarna furnirja.

Prepričajte se sami

da kupite

najceneje in najsolidneje obleke za gospode in dečke. Sukno najfinejše vrste za gospode in dame.

Vse krojaške potrebščine pri trvdki

Celle IVAN MASTNAK Celje

Kralja Petra cesta štev. 31.

Istotam izdelovanje oblek, po najnovejši modi.

Medić, Rakovec & Zankl

prej
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavi: Meraki. Ljubljana. — Telefon 64.

Emailni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: Barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavce (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbonilej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. Linoleum lak za pode. „MERAKL“. Emailni lak. „MERAKL“. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Pozor! Priporočam Pozor!

vsem trgovcem in kupčevcem, kakor tudi sl. občinstvu lastne medene in voščene izdelke (pecivo, krampusi, božično blago, svečke) ter izdelke voščene robe. — Zahtevajte cenik!

FRANJO CVILAK, Slov. Bistrica.

I. Jugoslov. tovarna

za gume in kovinske predmete d. z. o. z.

Slovenska Bistrica

Oferiramo

naše prvovrstne rožene gume v vsaki velikosti in po vsakem vzorcu s cenami brez konkurence

Zahtevajte cenik! Prodaja na veliko!

Polyglott

prestavlja iz vseh na vse jezike, prepisuje rokopise na stroj, prevzame pisarniška dela.

Uradne ure: od 15 do 18 ure.

Ljubljana, Karlovska cesta 24. I.

Raznovrstno

Böhlerovo jeklo

na drobno in debelo 1 in pol vagona zaloge, železne cevi za vodovode, paro kanalizacijo, (škotske) irske peči, betonsko železo dobavlja po tovarniških dnevnih cenah

„PROMET“, tehn. ind. podjetje LJUBLJANA.

Podgane, miši, stenice in drugi mrčes!

Pokončava z novimi povsem zanesljivimi sredstvi in popolnim uspehom

Oblastv. konces.

zavod za pokončavanje merčesa Ljubljana, Stritarjeva ulica 7/III

Spričevala na razpolago.

JANCIGAJ & GAGEL

LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 8.

POZOR! Prodajamo od danes naprej dokler zaloga traja po konkurenčni ceni: POZOR! moške čevlje, prima teleče usnje po K 400.— moške čevlje, prima box usnje po K 450.—

Šolski zvezki,

lastna zaloga L 1, L 2, L 3, L 4, L 5, (L 6, za cirilico) 8 listov, 100 kom. K 110.— Nadalje od 12, 16, 20, 24, 32, 40, 60, 80, listov male in velike.

Vse šolske potrebščine.

Cigaretni papir,

Olleschau, Abadie, itd. Stročnice štev. 2 in 3.

Svilen in krep papir. Venci in šopki za neveste. Perje za rože. Pratičke Družinske in Blaznikove. Razpošilja po nizkih cenah.

Uran - Papirnica

Ljubljana, Mestni trg 11.

MOJI LJUBČKI

živalske slike za naše malčke, na trdem kartonu.

Cena 8 dinarjev.

V Zvezni knjigarni

Ljubljana, Marijin trg št. 8.

„Philligrafit“

siva barva proti rji

beli in črni email-lak, minij, i. dr. barve, kristalni boraks, naftalin in drugo. Kemikalije v zalogi po jako nizkih cenah

„Promet“

tehn. industr. podjetje. Ljubljana.

Dular & Fabiani

Veletrgovina manufaktur, samo na debelo Ljubljana, Dunajska cesta 33 v Balkanu.

Priporočam p. n. trgovcem svojo veliko zalogo in bogato izbiro manufakturnega blaga po najnižjih konkurenčnih cenah.

Solidna in točna postrežba z jamčenjem.

Restavracija „Južni kolodvor“ Maribor.

Priporočam slavnemu občinstvu dobro domače vino in dobro kuhinjo po najnižjih cenah.

Franjo Stikler, restavrater.

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumijevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. — Glavno zastopstvo polnih gumijevih obrobov za tovarne automobile tovarne Walter Martiny. — Hydraulična stiskalnica za montiranje gumijevih obrobov v centrall, Ljubljana, Rimska cesta 2. — Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovornih avtomobilov.

Centrala:

Ljubljana, Rimska cesta 2.

Ljubljana, Maribor, Beograd,

Podružnice: Dunajska c. 20. Jurčičeva ul. 9. Knez Mihajlova tel. št. 470. tel. št. 133. ulica 3.

Najnižje cene! — Najnižje cene!

VULKAN

tvornica gumijevih izdelkov v Kranju

izdeluje

prvovrstne podpetnike.

Čisto domače podjetje!

Dobra knjiga je najboljši prijatelj!

Najprimernejše darilo znancem in prijateljem so knjige iz Zvezne knjigarni v Ljubljani, Marijin trg 8. Vsebinsko prvovrstne so tudi lepe zunanje oblike, tako da so v kras in prid vsaki hiši. Cena je vsaki knjigi ob današnji splošni draginji tako nizka, da jo zmore prav vsak.

Založba:

Albrecht Ivan: Slutnje, pesmi	broš. K 8—	vez. K 10—
Glaser Janko: Pohorske poti, pesmi	„ 8—	„ 10—
Pugelj Milan: Mimo ciljev, novele	„ 12—	„ 12—
Golar Cvetko: Kmečke povesti	„ 15—	„ 15—
Komanova Marica: Sopek samotarke, novele	„ 10—	„ 12—
Azov in Tefli: Humoreske, zbirka ruskih grotesk	„ 10—	„ 10—
Stuhe Janez Ev.: Slovenska narodna mladina	„ 15—	„ 15—
Seidelc Ferdo: Rastlinstvo naših Alp	„ 15—	„ 15—
Kurentov Album, humorističen almanah s karikaturami	5—	„ 15—
Zbirka rudarskih in fužinarskih izrazov	„ 2—	„ 2—
Machlavelli N.: Vladoar	„ 20—	„ 25—
Gruden Igo: Narcis	„ 24—	„ 30—
„ Primorske pesmi	„ 24—	„ 30—
Albrecht — Gaspari: Mlada Greda	navadna 40—	finejša 60—

Knjižnica „Jugoslavije“:

I. zv. Larisch: Razkrinkani Habsburžani II. izd.	broš. K 10—	
II. in III. zv. Levstik VI.: Višnjeva repatica, satiričen roman v dveh delih	„ 40—	vez. K 50—
		v platno „ 60—
V. zv. Waldova O.: Vera, roman	broš. K 20—	„ 26—
		v platno „ 32—

Narodna knjižnica:

K tej knjižnici lahko vsak pristopi kot naročnik s tem, da javi „Zvezni knjigarni“, da se ga vpiše kot naročnika „Narodne knjižnice“. Kot tak dobi vsako knjigo „Narodne knjižnice“ z 10 % popustom in še poštne prostre ter se mu pošlje vsaka nova izšla knjiga „Narodne knjižnice“ brez posebnega naročila. Tudi vse ostale knjige iz založbe „Zvezne knjigarni“ dobi dotičnik poštne prostre. Ker vrši „Narodna knjižnica“ velevarno kulturno nalogo s tem, da izdaja najboljše izvorna in prevodna dela, je vsestransko priporočljiva in podpore vredna. Doslej je izšlo v „Narodni knjižnici“ 28 snopičev:

1—2 snopič Val. Vodnika izbrani spisi	broš. K 4—
3—5 snopič Andrejev L.: Gaudeamus, komedija, prevel dr. J. Glonar	„ 10—
6—9 snopič Levstik VI.: Gadje gnezdo, povest iz dni trpljenja in nad	„ 14— vez. K 20—

10—12 snopič Dostojevski F.: Bele noči, Mali junak, posl. dr. Borštnik V.	broš. K 12—	vez. K 16—
13—15 snopič Cankar Ivan: Moje življenje	„ 14—	„ 20—
16 snopič Albrecht Iv.: Paberki iz Roža, koroške pravljice	„ 8—	„ 10—
17—18 snopič Kmetova Marija: Bilke, novele	„ 10—	„ 10—
19—23 snopič Anatol France: Kuhinja pri Kraljici Gosji Nožici, prevel Oton Zupančič	„ 34—	„ 40—
24 snopič Puškin A.: Pikova dama, prevel Dr. V. Borštnik	„ 10—	„ 10—
25—26 snopič Glaser J.: Slovenska narodna lirika	„ 25—	„ 30—
27—28 snopič Albrecht Iv. Malenkosti	„ 18—	„ 18—

Brošure:

Carantanus: Koroška	K 4—
Vošnjak Dr. B.: Gospodstvo polje	„ 2—
Naša Istra, spisal Fr. Erjavec	„ 1—
Abditus: Problemi malega naroda	„ 2—
Alre: Jugoslovanska žena za narodno svobodo	„ 2—
Stefanovič Emil: Moji zapiski z Dunaja	„ 10—
V teh brošurah se obravnavajo naša življenska vprašanja, ki bi jih moral poznati vsak zaveden Slovenec!	

Mala pesmarica:

St. 1 Jenko Dav.: Što čutiš Srbije tužni	K 1—
2 pl. Zajc Iv.: Zrinsko - Frankopanska	„ 1—
3 Hajdrih A.: Slabo sveča je brlela	„ 1—
4 „ „ Pod oknom	„ 1—
5 „ „ V sladkih sanjah	„ 1—
6 „ „ Jadransko morje	„ 2—
7 „ „ Pri oknu sva molče slonela	„ 2—
8 „ „ Slovo	„ 2—
9 P. Hug. Sattner: Pogled v nedolžno oko	„ 2—
10 „ „ Na planine	„ 1—

Pevci, pevski zbori! Z izdajo „Male pesmarice“ je „Zvezna knjigarna“ odpomogla pomanjkanju po primerni in priročni žepni obliki najprijetnejših pesmi. Naj ne bo slovenskega pevca brez „Male pesmarice“.

Vse te knjige se naročajo pri „Zvezni knjigarni“ v Ljubljani, Marijin trg 8, dobe pa se tudi v vseh podružnicah „Jugoslavije“ v Mariboru, Celju in Ptuj.

„ZVEZNA KNJIGARNA“ V LJUBLJANI, Marijin trg 8.